

Domedagen

Publicerad: 26 November 2011

Prof. John D. Barrow har om domedagen sagt:

Utsikterna inför en begränsad livslängd ansågs av många filosofer vara ett incitament för att använda vår tid på jorden klokt. Vore livet utan ände skulle det inte finnas naturlig utveckling, jäkt eller känsla för färdigställande. [1]Barrow, John D. (2005) *The Infinite Book*, Vintage Books, s. 248.

Den amerikanske psykologen och filosofen William James (1842–1910) skriver:

Människans religiösa tro är för mig i huvudsak hennes tro på existensen av en osynlig ordning genom vilken den naturliga ordningen kan förklaras. [2]James Williams (1895) *Is Life Worth Living?* *International Journal of Ethics*, Vol. 6, nr 1, (oktober), s. 15.

James definition av tro, om än ofullständig, understryker en djup religiös upplevelse: tron på ghaib eller det osynliga, som i islam är en av de sex grunderna för tron (imān). I allmänna ordalag är tron på en värld dold för människan inte enbart ett religiös varumärke eller ett sätt att tänka som i sig är fientligt inställt mot mänskligt förnuft. I själva verket härstammar den från en djup men likväl oförklarlig känsla av att vår vistelse i denna värld skall nå ett slut. Nästan alla har haft en upplevelse eller föräning av att våra jordiska strävanden till slut måste utmynna i en annan form av liv. Det kan vara en parallell osynlig värld, som vi ännu inte förstår (t.ex. den hinduiska reinkarnation), en framtida omegapunkt där allt kulminerar eller bara en återkommande väntan på ett ultimatum slut i en avlägsen framtid. Var tar våra förhoppningar, minnen, drömmar och prestationer vägen efter döden? Vad händer med livets gnista och mänsklighetens historia? Vad kommer göras åt detta ouppklarade jordliv där förtryckare, tyranner och brottslingar klarar sig undan straff? Hur kommer vi att kompenseras för sorg och lidande eller belönas för vår rättrådighet och positiva insatser?

Hur tron på ett nästa liv påverkar människan

Många forskare som studerat frågan om moral har noterat ett tydligt samband mellan tendensen att ha höga tankar om sig själv och tron på odödlighet, det vill säga tron på ett evigt liv. James H. Leuba (1867–1946), väl känd för hans arbeten inom religionspsykologi, har observerat att "längtan efter odödlighet finner sitt främsta stöd i önskan efter att ha höga tankar om sig själv och universum." "Detta sista motiv", säger Leuba, "har ett stort inflytande endast på personer med hög moralisk och intellektuell urskillningsförmåga." [3]Leuba, James H. (1921) *The Belief in God and Immortality: A Psychological, Anthropological, and Statistical Study*, London (edit.), s.311. För sådana personer är tanken om ett evigt slut inte bara skrämmande utan också oändligt otacksam inför betydelsen av mänskligt liv. [4]Immanuel Kant, den tyske filosofen, trodde att om moral skall reglera mänskligt betäande måste man tro på gudomlig rättvisa i ett liv efter detta. Annars kommer moral inte att fungera effektivt ... Fortsätt läsa

Långt mer känsliga är de som tror på Gud och är väl förtrogna med innebörden av Hans egen-

skaper. För dem är livet enbart ett tomrum om man inte tror på yawmul jam'; den dag då alla samlas, den dag då Guds egenskaper av rättvisa och barmhärtighet kommer manifesteras sig till fullo. Enligt Koranen (64:9, 18:99 och 3:9) kommer hela mänskligheten att samlas inför Gud och varje själ kommer få en fullständig förteckning över allt som gjorts under detta jordliv. Prof. Jeffrey Lang berättar:

Den dagen kommer vi möta sanningen om oss själva då alla distraktioner och illusioner skalas av och vi är ensamma med våra kärnvärden och moraliska samt andliga prestationer. [5]Lang, Jeffery (2000) *Struggling to Surrender*, USA, s. 54.

I Koranen kan vi läsa:

Och den som har gjort så litet som ett stoftkorns vikt av gott skall se det, och den som har gjort så litet som ett stoftkorns vikt av ont skall se det. [6]Koranen: 99: 7-8.

Denna dag benämns också i Koranen (64:9) som dagen då de förmodade vinnarna och förlorarna byter plats (yawmu taghabun), eftersom de troende kommer glädjas av en evig belöning samtidigt som de som inte tror kommer lida av en fruktansvärd förlust i jahannam [7]Kända i judisk eskatologi som Gehenna, Gehenom och Gehinom. för all evighet.

Då skall var och en få erfara vad han sände framför sig [till Domen. Alla] skall föras tillbaka till Gud, deras sanne Herre, och de [medhjälpare till Honom] som de hade uppfunnit, skall [då] ha övergett dem. [8]Koranen 4:124

Tron på livet efter detta kan, liksom alla utom-fysiska frågor, varken bevisas eller erkännas genom ett positivistiskt tänkesätt [9]Positivismen: läran att empiri och observationer är de enda tillförlitliga formerna av kunskap.. Odödlighet är meningsfullt endast för dem som vårdar gåvan av att existera och som verkligen berörs av frågor om rättvisa, moral och livets mening. För sådana människor är "förintelsen av den ovärderliga rikedom som livet innebär och, som det verkar för många, det därav meningslösa och irrationella i en jordisk tillvaro, outhärdliga tankar". [10]Leuba, James H. (1921) *The Belief in God and Immortality: A Psychological, Anthropological, and Statistical Study*, London, p.311-12. En rikstäckande studie (Ellison et al. 2009) har visat att "tron ... Fortsätt läsa

De vilkas hela håg står till det jordiska livet och dess fröjder, dem skall Vi i detta [liv] ge hela lönen för deras handlingar, och ingenting skall här dras ifrån; men de har ingenting annat att vänta i det kommande livet än Elden. Vad de åstadkom i denna [värld] har gått förlorat, och alla deras strävanden var förgäves. [11]Koranen: 11:15-16.

Universums framtid

I den vetenskapliga sfären råder det samförstånd forskare emellan – baserat på gemensam erfarenhet och vetenskaplig data – om att vårt universum är på väg mot ett oundvikligt slut. Enligt Koranen är detta ett faktum som står bortom allt tvivel:

Säg: 'Det är Gud som ger er liv och sedan låter er dö och som, när Uppståndelsens dag är inne – här finns inte rum för tvivel – skall samla er [till Sig]; men [om detta] har de flesta människor ingen kunskap.' [12]Koranen 4:124

Enligt Barrow beror universum överlevnad till stor del till vad som brukar kallas för den kosmologiska konstanten [13]Den kosmologiska konstanten, oftast betecknad med ett grekiskt versalt lambda: Λ , är en storhet inom kosmologin. Den infördes av Albert Einstein i den allmänna relativitetsteorin. Själv kallade ... Fortsätt läsa. Barrow menar, tillsammans med många andra forskare inom området, att sådana konstanter med anledning av universums expansion kommer nå värden som förhindrar existensen av atomer, atomkärnor, planeter och stjärnor, och därav påverka universum på så sätt att det blir livlöst och inte kan upprätthålla de byggstenar som behövs för att forma komplexa strukturer. "Så livet", tillägger Barrow, "måste som alla andra goda ting också ta slut". [14]Barrow, John D. (2003) *The Constants of Nature*, Vintage, s. 274. En grupp andra forskare ansluter sig till teorin om ett öppet universum som expanderar under obestämd tid [15]Ibid. s. 269. och som en följd av att växa bortom den kritiska gränsen för densitet och tyngdkraft, kommer universum oundvikligen att upplösas.

Fysikern prof. Brian Greene (1963-) förklarar i *The Fabric of the Cosmos* en konkurrerande modell som kallas för Big Crunch:

Ett möjligt öde för vårt universum är att den nuvarande expansionen en dag avtar och därefter vänder. Vårt universum kommer till sist att implodera i en så kallade Big Crunch. [16]Greene, Brian (2005) *The Fabric of the Cosmos*, Vintage, s. 511, Hawking, Stephen (2001) *The Universe in a Nutshell*, Bantam Press, s.95–96.

Detta scenario tycks sammanfalla med islamisk kosmologi där all existens ses som dubbelriktad; den härstammar från Gud och återvänder till Gud. Den är först "centrifugal (expanderar, rörelse utåt) och sedan centripetal (imploderar, rörelse inåt)" [17]Chittick William C. (2007) *Science of the Cosmos, Science of the Soul: The Pertinence of Islamic Cosmology in the Modern World*, Oneworld Būks, Oxford, s. 141.. I Koranens skildring av den yttersta dagen kommer himlen (as-Samā) [18]as-Samā på arabiska avser allt som är ovanför oss, inklusive rymden och himlen. "återgå" eller som i Koranens formulering "rulla" tillbaka till dess ursprungliga tillstånd efter att ha expanderat under okänd tid:

Den Dagen skall Vi rulla ihop himlen som en fullskriven pergamentrulle. Liksom Vi grep Oss an med den första skapelsen skall Vi förnya den – för detta löfte borgar Vi och Vi har makt att göra det! [19]Koranen 4:124

Gud inleder skapelsen och skall när tiden kommer förnya den och till sist skall ni föras åter till Honom. [20]Koranen 4:124

Universums kollaps utlöses av en rad omvälvande rubbningar som förebådar tröskeln till den nya eviga världen [21]Koranen: 81, 82, och 84.

När himlen är klyvas sönder. Och när planeterna är utspridda. Och när haven är spruckit. Och när gravarna vänds, kommer varje själ (på den tiden) att inse vad (handling) har det gått och vad (handling) har lämnat efter sig. [22]Koranen: 82:1–15 I sin exeges av Koranen förklarar Imam Ashawkāni att "sänt framför sig" och "skjutit upp" avser vad man brukar göra i början och slutet av sitt liv, eller kan det avse ... Fortsätt läsa

Enligt Koranen kommer kosmiska störningar att inträffa före den Sista Dagen.

Döden är inte slutet

Döden är varken en evig utplåning av jaget eller en själavandring. I Koranen är döden en resa till ett nytt stadiet i livet som kallas barzakh (livet i graven) bortom vilket vi fortsätter vår resa mot mötet med den sanne Skaparen:

Säg: 'Döden, som ni vill fly från, skall infinna sig till det möte [som är utsatt] för er och då skall ni föras åter till Honom som känner allt det som är dolt för människor och det som de kan bevittna, och då skall Han låta er veta vad era handlingar [var värda].' [23]Koranen 4:124

Vi tror att allt vi gör i detta liv har en mening och att vi kommer se resultatet av vår världsliga strävan i al-'Ākhirah (nästa liv). Logiskt sett är ett liv efter döden mer än möjligt:

Och man säger: 'När jag är död, skall jag verkligen återupplivas? Och människan [som förnekar sanningen] säger: "Skall jag sedan jag en gång är död stiga fram till nytt liv?" [24]Koranen 4:124

Förstår de inte att Gud, som har skapat himlarna och jorden utan att skapelsen av dem tröttade Honom, har makt att återuppväcka de döda? Ja, Han har allt i Sin makt!129

Faktum är att argumentera för uppståndelsen är mer rationellt än att argumentera för något annat:

Och de säger: 'Skall vi, efter att ha blivit ben och sönderfräta rester, återuppstå i en ny skapelse?' Säg: '[Visst!] Även om era [kroppar] hade varit av sten eller av järn, eller skapade av vad ni ser som ännu oförenligare [med tanken på liv].' Då kommer de att fråga: 'Vem skall skapa oss på nytt?' – [och du skall] svara: 'Den som först skapade er.' Då ruskar de på huvudet åt dig och frågar: 'När skall detta ske?' – [och då] svarar du: 'Kanske är tiden nära.' [25]Koranen 4:124

Varje individ är fri att väga sanning mot lögn och välja den värld som han eller hon önskar mest:

Det fanns de bland er som inte hade annat än denna världens [goda] för ögonen och det fanns de som såg mot evigheten. [26]Koranen 4:124

I slutändan beror vårt val främst på hur mycket vi värderar våra egna liv och tillvarons helhet:

Vi har inte skapat himlen och jorden och allt som är emellan dem i blindo, såsom de som förnekar sanningen förmodar. Olyckliga de som förnekar sanningen! Elden är deras mål! [27]Koranen 4:124

Två val vid domedagen

Straffet för otro kommer inte nödvändigtvis äga rum i detta liv. Vi bör inte förvänta oss ett självklart och nödvändigt samband mellan otro och svårigheter i detta liv. Enligt Koranen (89:15–16) är detta missvisande då båda parter (troende och icke troende) är förutbestämda att njuta av sin lott av världsliga vinster:

Åt alla – åt de förra såväl som åt de senare – ger Vi något av din Herres gåvor; ingen gräns har satts för din Herres givmildhet. [28]När allt kommer omkring, sa inte darwinistiska evolutionister till oss gång på gång, att överlevnad bara är för den starkaste!

Men när detta liv är över och alla ytligheter skingras kommer bara de som förblev Guds budskap trogna (Koranen: 2:40, 13:20) skonas en omätlig förlust i livet efter detta [29] När allt kommer omkring, sa inte darwinistiska evolutionister till oss gång på gång, att överlevnad bara är för den starkaste!. Koranen skildrar slutgiltigheten i otro:

De som inte ser fram mot mötet med Oss och som är nöjda med [vad de kan uppnå i] detta liv och slår sig till ro med detta, och de som ställer sig likgiltiga till Våra budskap – de skall ha sin hemvist i Elden, [lönen] för deras handlingar. [30]Koranen 4:124

En dag satt profeten (över honom vare Guds frid och välsignelser) med hans följeslagare för att se solen sjunka under horisonten. Profeten (över honom vare Guds frid och välsignelser) vände sig mot hans följeslagare och sade:

Jämfört med tiden som har gått är allt som finns kvar av denna värld det som finns kvar av denna dag. [31]Attabari, Ibn-Jarīr, Attārīkh, (16/1).

Källor:

Dr. Ash-Shehri, Abdullah S. The Only Way Out: www.islamhouse.com, 2014. Web. 7 apr 2014.

Muhammed Knut Bernström (2000), Koranens budskap. Simrishamn: Proprius

Fotnoter:[+]

Fotnoter:

↑1 Barrow, John D. (2005) The Infinite Book, Vintage Books, s. 248.

↑2 James Williams (1895) Is Life Worth Living? International Journal of Ethics, Vol. 6, nr 1, (oktober), s. 15.

↑3 Leuba, James H. (1921) The Belief in God and Immortality: A Psychological, Anthropological, and Statistical Study, London (edit.), s.311.

↑4 Immanuel Kant, den tyske filosofen, trodde att om moral skall reglera mänskligt betäande måste man tro på gudomlig rättvisa i ett liv efter detta. Annars kommer moral inte att fungera effektivt och kommer endast att bli föremål för världslig beundran.((Kant, Immanuel (1998) Critique Pure Reason. Översatt och redigerad av: Paul Guyer & Allen W. Wüd. Cambridge University Press, s. 681).

↑5 Lang, Jeffery (2000) Struggling to Surrender, USA, s. 54.

↑6 Koranen: 99: 7-8.

↑7 Kända i judisk eskatologi som Gehenna, Gehenom och Gehinom.

↑8 Koranen 4:124

↑9 Positivismen: läran att empiri och observationer är de enda tillförlitliga formerna av kunskap.

↑10 Leuba, James H. (1921) The Belief in God and Immortality: A Psychological, Anthropological,

and Statistical Study, London, p.311–12. En rikstäckande studie (Ellison et al. 2009) har visat att “tron på ett liv efter detta är direkt relaterat till lugn och balans, och ett omvänt samband med ångest. Det verkar också minska de skadliga effekterna av ångest vid ekonomisk nedgång.” “Dessa uppenbara fördelar”, avslutar Ellison och hans kollegor, “kan bero på en känsla av kosmisk/gudomlig rättvisa, och löftet om framtida spirituella belöningar som överträffar de i detta liv. Med löfte om ett nästa liv finns det mindre anledning till självtvivel, vrede eller förebråelse samt minskad känsla av brådska för att maximera fördelarna och minimera utgifter i detta liv”. (Ellison, CG et al. (2009) Blessed Assurance: Religion, Anxiety, and Tranquility among US Adults. Social Science Research, 38: 664).

↑11 Koranen: 11:15–16.

↑12 Koranen 4:124

↑13 Den kosmologiska konstanten, oftast betecknad med ett grekiskt versalt lambda: Λ , är en storhet inom kosmologin. Den infördes av Albert Einstein i den allmänna relativitetsteorin. Själv kallade Einstein den “sin största tabbe”, men den kosmologiska konstanten spelar idag en avgörande roll i flera kosmologiska modeller. Den fysikaliska förklaringen av den kosmologiska konstanten är att den uppträder som motkraft till gravitation, alltså en repulsiv kraft mellan galaxer. Därmed skulle den kunna förklara att man experimentellt observerat att universums expansionshastighet ökar med tiden.

↑14 Barrow, John D. (2003) The Constants of Nature, Vintage, s. 274.

↑15 Ibid. s. 269.

↑16 Greene, Brian (2005) The Fabric of the Cosmos, Vintage, s. 511, Hawking, Stephen (2001) The Universe in a Nutshell, Bantam Press, s.95–96.

↑17 Chittick William C. (2007) Science of the Cosmos, Science of the Soul: The Pertinence of Islamic Cosmology in the Modern World, Oneworld Būks, Oxford, s. 141.

↑18 as-Samā på arabiska avser allt som är ovanför oss, inklusive rymden och himlen.

↑19 Koranen 4:124

↑20 Koranen 4:124

↑21 Koranen: 81, 82, och 84

↑22 Koranen: 82:1–15 I sin exeges av Koranen förklarar Imam Ashawkāni att “sânt framför sig” och “skjutit upp” avser vad man brukar göra i början och slutet av sitt liv, eller kan det avse gärningar som människan hade “sânt framför sig” för sig själv, i form av belöning, och gärningar som haft effekter efter hennes död, det vill säga gärningar som hon sânt framför sig. (Fat-hil Qadīr, s. 492, Daralkutubil Elmiyah, Beirut, Libanon)

↑23 Koranen 4:124

↑24 Koranen 4:124

↑25 Koranen 4:124

↑26 Koranen 4:124

↑27 Koranen 4:124

↑28 När allt kommer omkring, sa inte darwinistiska evolutionister till oss gång på gång, att överlevnad bara är för den starkaste!

↑29 När allt kommer omkring, sa inte darwinistiska evolutionister till oss gång på gång, att överlevnad bara är för den starkaste!

↑30 Koranen 4:124

↑31 Attabari, Ibn-Jarīr, Attārīkh, (16/1).